

Затверджую:

Директорка Луганської ОУНБ

Світлана МОІСЄВА

25 січня 2021 року

2020 ЗВІТ 20

про роботу
Луганської обласної
універсальної наукової
бібліотеки за 2020 рік

ЗМІСТ

<u>РОЗДІЛ I.</u> НАША ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЦИФРАХ, або За що ми отримували зарплатню.....	3
<u>РОЗДІЛ II.</u> БІБЛІОТЕЧНІ СЕРВІСИ, або Що ми запропонували користувачам протягом року.....	5
<u>РОЗДІЛ III.</u> ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ, або Дякуємо спонсорам та меценатам.....	10
<u>РОЗДІЛ IV.</u> НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ТА ДОСЛІДНА РОБОТА, Інформація для тих, хто в темі.....	14
<u>РОЗДІЛ V.</u> ЦІКАВА ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ, або Як ми заробляли гроші, авторитет і досвід.....	20
<u>РОЗДІЛ VI.</u> У ВІРТУАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ, або Як ми в 2016-му передбачили майбутнє.....	26
<u>РОЗДІЛ VII.</u> КАДРИ ВИРІШУЮТЬ УСЕ, або Як ми навчалися протягом року.....	32
<u>ВИСНОВКИ.</u> ЧИМ ВІДЗНАЧИВСЯ 2020 РІК.....	35

2020 року в бібліотеці відбулася реформація в напрямку надання основної послуги – послуги читання. Відділ обслуговування читачів, Інтернет-центр та Відділ формування фондів та електронного каталізування трансформований у багатофункціональне структурне об'єднання: **Центр просування читання** (далі – ЦПЧ), що дозволило скоординувати роботу за різними напрямками задля більш ефективного обслуговування користувачів. Основними напрямками діяльності Центру стали:

- популяризація сучасної української та світової літератури серед користувачів;
- поширення серед громадськості позитивної думки про читання;
- підвищення якості бібліотечних послуг, просування інформаційних ресурсів та забезпечення доступу до сервісів електронного урядування;
- налагодження партнерських зв'язків із освітніми закладами та іншими організаціями області;
- проведення соціологічних досліджень щодо стану та пріоритетів читання і проведення різноманітних заходів за участю користувачів;
- залучення спонсорів до поповнення бібліотечного фонду;
- робота з бібліотечним фондом;
- виконання функцій обласного методичного центру, надання методичної та практичної допомоги бібліотекам регіону.

Наша основна діяльність у цифрах, або За що ми отримували зарплатню.

▼ РОЗДІЛ I

Інформація для платників податків

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ БІБЛІОТЕКИ

	План	Виконання	%
Користувачі	10 500	10 732	102%
зокрема СРК	3 000	3 643	127%
Користувачі Інтернет-центру	4 000	3565	89,1%
Книговидача	33 000	16 404	48%
Видача вільних ресурсів Інтернет	50 000	11 548	23,1%
Відвідування	82 000	69 579	85%

Кількість доступів в Інтернет	7 500	3 565	47,5%
Відвідування масових заходів		4 354	
Поповнення фонду за 2020 рік	1773	984	55,5%
зокрема книг, брошур	1700	858	
періодичних видань	43 (10 н., 674 пр.)	109 (30 н., 1346 пр.)	
електронних видань	30	11	
АВД	-	2	
інші	-	4	
Фонд бібліотеки на 01.01.2021 р	11 922		
зокрема книг, брошур	11 183		
період. та продовж. видань	671		
електронних видань	25		
АВД	2		
інші	41		

Невиконання планових показників відбулося через запровадження на території України заходів щодо запобігання поширенню коронавірусу (COVID-19) та застосуванням карантинних обмежень. Тому бібліотеці довелося обмежити кількість відвідувачів та вести здебільшого дистанційну роботу, але це майже не позначилося на загальних бібліотечних показниках роботи завдяки масштабному обслуговуванню віртуальних користувачів. До боротьби за цих користувачів 2020-го мужньо долучився Відділ інформаційних технологій ЛОУНБ.

Тож, на кінець року бібліотеці вдалося вийти на такі показники:

Зареєстровано користувачів в читачській базі даних – **3643** осіб.

Є нашими постійними підписниками на електронних представництвах (вебсайт, представництва в соцмережах Facebook, Instagram, YouTube, Telegram) – **3302** особи.

Обслужено **10732** користувачів, із них:

- у приміщенні бібліотеки – **37193** осіб
- через дистанційне обслуговування – **2574** осіб
- через нестационарне обслуговування – **441** осіб
- віртуально скористалися нашими послугами через Інтернет-ресурси – **29371** осіб

Бібліотечні сервіси,

або Що ми запропонували користувачам протягом року.

▼ РОЗДІЛ II

Інформація для клієнтів і не тільки

Бібліотечні послуги впродовж 2020 року спрямовували на просування читання та популяризацію літератури, продовження розвитку соціального партнерства та організацію роботи клубів, надання консультативно-інформаційних послуг та послуг із неформальної освіти. До проведення заходів торік активно залучали фахівців та представників різних установ і організацій: викладачів ЛНУ, військовослужбовців, волонтерів, громадські організації, «БФ «СОС Дитяче містечко» та інших [наших партнерів](#).

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ОСВІТНІ ЗАХОДИ

Упродовж року в приміщені бібліотеки організовано **140** соціокультурних та навчальних заходів, які відвідали **1441** особа. Загальна кількість заходів – **392**, загальна їх відвідуваність – **4354** осіб.

Найпопулярніші форми заходів (та їхня кількість):

- Заняття з програмування – **132**
- Тренінги – **65**
- Заняття за проектом «Дія. Цифрова освіта» – **37**
- Книжкові огляди – **31**
- Дискусії, бесіди – **25**
- Еколекції – **24**
- Книжкові виставки – **20**
- Презентації – **18**
- Вечірки – **16**
- Воркшопи – **12**
- Зустрічі з письменниками, презентації книг – **10**
- Заняття з комп'ютерної грамотності для дорослих – **10**

А також: хакатони, лекції, майстер-класи, флешмоби, вуличні акції, квести, кіноперегляди і багато іншого.

Найбільшою популярністю серед молоді, що навчається стали освітні лекції з еконавчання, зустрічі з захисниками(цями), дискусійні майданчики, віртуальні екскурсії та флешмоби. Учні дізналися про важливість водних ресурсів нашої планети, брали участь у флешмобі «Янголи пам'яті», відвідали сайт Інституту національної пам'яті та розібралися з пошуком інформації стосовно Другої світової війни. Разом зі студентами згадали про жертв політичних репресій Луганської області та зіграли в «Тарасові ігри».

Для мешканців міста відбулися кінопокази у межах фестивалю «Нове українське кіно» та перегляд фільму з обговоренням до Дня партизанської слави. Найбільш відвідуваними стали стрічки «Дике поле» та «Мої думки тихі».

Найбільш популярні серед наших користувачів зустрічі з письменниками та іншими творчими людьми. 2020 року в нас у гостях (офлайн та онлайн) були: П. Коробчук, який презентував свою книгу «Ключові клапани», письменниця та художниця М. Козиренко, яка провела майстер-клас із написання українських ієрогліфів, Сергій Жадан із проектом “Читай. Пиши” за участі письменників Сашка Дерманського, Маші Сердюк та Марії Артеменко. Яскравою та емоційною стала зустріч із художником Сергієм Захаровим, який презентував свій графічний роман «Діра. Серпень 2014» та розповів про часи, коли перебував у полоні бойовиків улітку 2014 року в окупованому Донецьку.

Із жовтня розпочав свою роботу розмовний клуб української мови “Мовознавчі ласощі”. До кінця року провели 10 зустрічей, спілкуючись про улюблені жанри літератури, сучасних поетів і класиків, згадали про українські літературні твори з шкільної програми, порівняли екранізації з літературними творами, обговорили визначення гідності та свободи для кожного з учасників клубу та відірвалися на новорічній тусовці.

Протягом року провели 25 дискусійних майданчики, на яких обговорювали теми пов'язані з історією України. Розвіювали міфи про Другу світову війну, які десятиліттями насаджувалися українцям, розібралися з фейками, які й досі поширюються територією Луганської області стосовно визволення міст Луганщини від російсько-окупаційних військ влітку 2014-го року. Особливо жвава дискусія відбулася стосовно теми фейків визволення м. Щастя від російських загарбників.

Організація соціокультурних заходів – традиційна діяльність Центру просування читання, але до цієї роботи активно долучався і Відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів. Завдяки допомозі цих фахівців бібліотека опанували організацію музичних квартирників онлайн та організацію онлайн-вечірок.

Найвідвідуваніші заходи ЛОУНБ 2020 року виглядають так:

Соціокультурні заходи Good library

Онлайн-квартирник "Caring Bridge" за підтримки Американського департаменту.
500 учасників

Музично-поетична подія "Шалено неочікувані бібліотекарі"
45 учасників

"Бібліотека таїще": теплі кнушки від Луганського осередка УБА: літературно-музична вечірка
72 учасники

"Тиха вечірка в бібліотеці": хакатон ідей
116 учасників

День бібліотек

Новорічні герці

Щасливе Щастя

Сергій Захаров

ЛОФТ на природі

У звітному році продовжив свою роботу **освітній проєкт** для дітей і підлітків «**LOFT**», у межах якого провели **54** заняття, а це **240** осіб, які:

- дізналися про сортування та переробку сміття, важливість охорони водних ресурсів, отримали інструменти ефективної комунікації;
- узяли участь у майстер-класах;
- грали в ігри;

- вирішували підліткові проблеми;
- займалися спортом на свіжому повітрі;
- відвідували музей;
- переглядали та обговорювали мотивувальні фільми.

Найжвавіше діти та підлітки обмірковували тему булінгу. На жаль, через карантинні обмеження цього році кількість учасників «LOFTу» зменшилася, адже не всі діти мають змогу під'єднуватися до онлайн-занять.

2020-й – рік порушення традицій. Тож, ЛОУНБ вирішилася взятися активніше просувати читання та книгу серед дитячої спільноти регіону і протягом року організували та провели **Всеукраїнський дитячий конкурс “Книгоманія”** для учнів 6 і 7 класів. Зазвичай на обласному рівні цей конкурс координують обласні бібліотеки для дітей. Оскільки в Луганській області така бібліотека наразі відсутня, ЛОУНБ узяла на себе координацію конкурсу. У «Книгоманії» взяли участь 253 школярі з Луганщини. За результатами ми маємо двох переможниць – дівчаток із м. Лисичанськ та м. Сватове.

А ще протягом року у приміщенні бібліотеки працював “Буккросинг”.

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Одним із основних напрямків роботи обласної бібліотеки є довідково-інформаційне обслуговування користувачів.

За рік виконали **1 006 бібліографічних довідок** та надали **2 740 консультацій**.

Здійснювалася поточна інформаційна підтримка клієнтів у режимі індивідуального інформування.

Система інформування виглядає таким чином:

- 18 індивідуальних абонентів
- 45 колективних абонентів
- Підготовано **1 110 інформацій** із використанням **24 101 джерел інформації**.

Серед колективних абонентів значна кількість *провідні спеціалісти бібліотек Луганської області (25)*. Пріоритетною інформаційною потребою цієї категорії – «Новинки видавництва» – 67 інформацій (22 229 джерел). На запити з питань культури та мистецтва надіслали 41 інформацію (2 86 джерел).

Для інформаційного обслуговуванні керівників і фахівців Луганської обласної військово-цивільної адміністрації, Старобільської районної деревної

адміністрації та закладів культури області склалися бібліографічні списки літератури, дайджести. Також наші абоненти щомісяця отримували інформаційні дайджести з такої тематики: виховання, наука, освіта в Україні та за кордоном, видавнича справа, питання протидії корупції і впровадження децентралізації, соціального захисту й охорони культурної спадщини та ін.

Протягом року працівники бібліотеки підбирали та склали списки документів за індивідуальними запитам користувачів. Переважно це були звернення з метою задоволення: *навчальних запитів* – для задоволення освітніх потреб (“Культура Південної Кореї”, “Фізичне виховання”, “УДК” та ін.); *наукових запитів* – для здійснення наукової діяльності (:Заповідник Юницького”, “Новітня історія Луганщини 1957–1990 роках”, “Українські дисиденти родом із Луганщини (Іван та Надія Світличні, Микола Руденко)”, “Українська Гельсінська спілка”, “ТОП дитячих книг” та ін.), для особистого розвитку (“Критика на Жадана”).

Усього склали 15 списків літератури із 407 джерел.

Серед нових форм, які ми використовували для інформаційної роботи, – новинні розсилки на імейл та через чат-боти в месенджерах.

Потрапивши в умови карантинних обмежень, ЛОУНБ намагалася замінити живе спілкування з користувачів іншими формами. Однією з них стало укладання **дайджестів**, що висвітлюють знакові дати, події, життя та діяльність відомих українців. Це допомогло розкрити ресурси бібліотеки та забезпечити інформаційні потреби користувачів. Протягом року уклали **14 дайджестів**, зокрема:

- “Броня Сходу” до Дня пам’яті захисників Донецького аеропорту
- “Лицарі небесної варті” до Дня Героїв Небесної Сотні
- “Кривава змова проти України: з уст свідків російської анексії Криму 2014 року” до Дня кримського спротиву російській окупації
- “Мужність і честь” до Дня Українського Добровольця
- “S. T. A. L. K. E. R.” до Дня Чорнобильської катастрофи
- “Memento mori” до Дня жертв політичних репресій
- “Шокуюча Друга світова” до 75-ї завершення Другої світової війни
- “Сто років боротьби” до 100-річчя подій Української революції 1917-1921 рр.
- “Андрій Мельник – провідник української нації” до 130-річчя з дня народження політичного і державного діяча, одного з борців за незалежність України тощо.

Для задоволення інформаційних потреб читачів у бібліотеці **надавалися послуги МБА і ЕДД**. У звітному році ними скористалися:

- **4 користувача МБА**
- **1 користувач ЕДД**
- **Виконали 8 замовлень.**

Крім того, діяла послуга **заочний абонемент**, видача документів із фонду ЛОУНБ іншим бібліотекам:

- **групових абонементів – 5** (Луганський обласний краєзнавчий музей, Сіверодонецький коледж культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва, Половинкинська сільська бібліотека, Лиманська селищна бібліотека, Красноріченська селищна бібліотека)
- **видали – 675 примірників.**

Формування ресурсної бази, або Дякуємо спонсорам та меценатам.

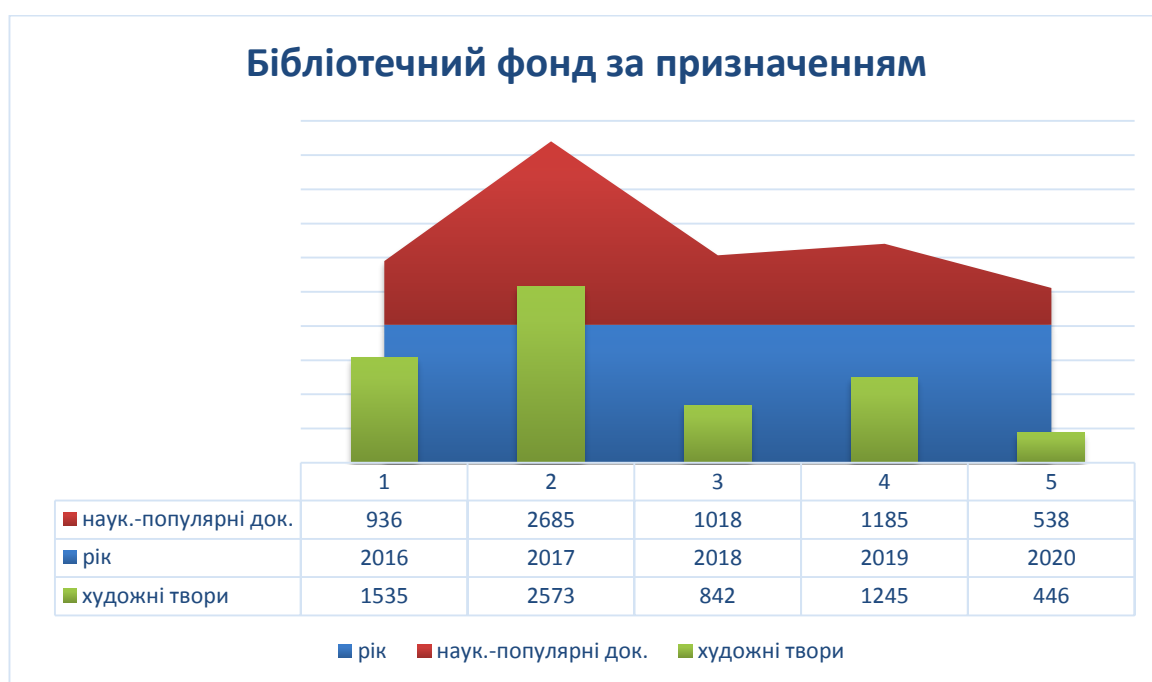
▼ РОЗДІЛ III Інформація для фінансистів

Документний фонд Луганської ОУНБ за своєю складовою – універсальний. Формувався в процесі поточного комплектування. Максимально забезпечувалася повнота бібліотечного фонду та його відповідність інформаційним потребам користувачів. Але, слід зазначити, що протягом п'яти років спостерігається тенденція до зменшення надходжень літератури і за назвами, і за примірниками. Це зумовлено неможливістю нарощування кількості книжкового фонду у зв'язку з катастрофічною нестачею площі для розміщення книг. Незважаючи на це, працівники намагалися забезпечити належний сервіс для книговидачі та неодноразово займалися **розміщенням та розстановкою фонду** для завантаження усіх можливих площ підсобного приміщення, маючи на меті забезпечити оперативне та якісне обслуговування читачів.

Незважаючи на зменшення надходжень, загальний бібліотечний фонд ЛОУНБ збільшується і складає на 01.01.2021 року **11 922 примірників на суму 1 014 904 грн 11 коп.**

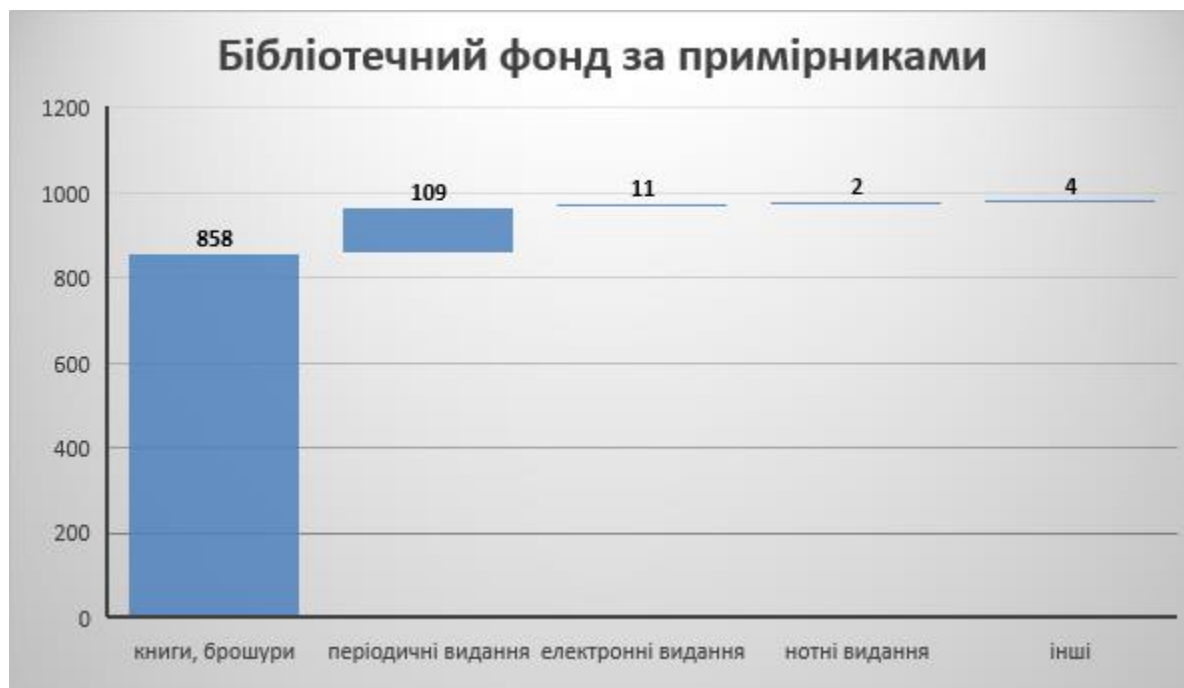

У структурі фонду домінувальною групою на 01.01.2021 рік є художні видання (5 206 прим.) та науково-популярні (343 прим.)

За минулий рік надходження до бібліотечного фонду ЛОУНБ становили **984 прим.** видань (654 назв), що на 56% менше ніж 2019 року, із яких:

- *книг та брошур* – **858 прим.**;
- *журналів* – **86 прим.**, із них як продовж. вид. 16 прим. та 70 прим. (7 назв) за передплатою (кошти обласного бюджету);
- *газет* – **23** річні компл. (1 276 прим.), із них як обов’язковий примірник – 15 компл. та за передплатою (кошти обласного бюджету) 8 компл.;
- *електронних видань* – **11 прим.**;
- *інші видання* – **6 прим.**

Показник поповнення фонду із джерел **безкоштовного комплектування** становить **862 прим. на суму 108 060 грн 51 коп.** за рахунок дарунків:

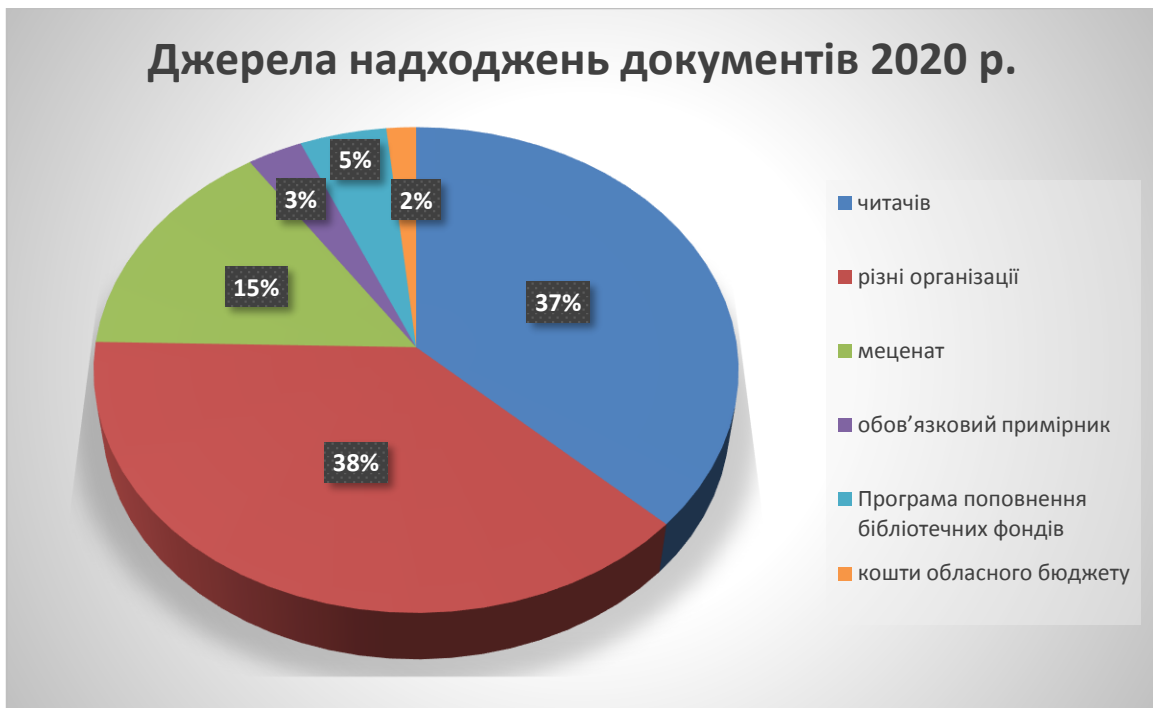
- від читачів – 341 прим. на суму 37 633 грн
- від різних організацій – 353 прим. на суму 45 900 грн 51 коп., із них:
  - КЗ ЛОР “Львівська обласна бібліотека для дітей” – 9 прим. на суму 1116,03 грн
  - ДУ “Український інститут книги” – 254 прим. на суму 33 991 грн
  - інші організації – 90 прим. на суму 10793,48 грн
- від мецената – 140 прим. на суму 23 716 грн
- як обов’язковий примірник – 28 прим. на суму 811 грн (зокрма періодичних видань – 15 річних комплектів газет)

Незмінним джерелом поповнення фондів є надходження за державною **Програмою поповнення бібліотечних фондів – 44 прим. на суму 4987,25 грн.**

За кошти обласного бюджету:

- передплата періодичних видань – 70 прим. журналів (**7 назв**) та **8 річних комплектів газет на суму 12929 грн 09 коп.**

Джерела надходжень документів 2020 р.

Пріоритетне знаходження у **краєзнавчий фонд** минулого року – це обов'язковий примірник – 16 прим., із них 15 назв газет. Загальний фонд краєзнавчих документів на 01.01.2021 року складає **161 прим.**

Показник оновлення фонду 2020 року становить – 2,3%, що на 18,3% менше, ніж 2019 року – 20,6%. Оптимальним є показник 5%.

Усі види документів, які надходять до бібліотеки, заносяться в Електронний каталог – найголовнішу базу даних бібліотеки, проходять **аналітико-синтетичну обробку документів**: систематизуються, індексуються, предметезуються та штрих-кодуються.

Усього в електронному каталозі станом на 01.01.2021 року знаходиться **17 280 одиниць.**

Ще одним напрямком діяльності ЛОУНБ є **книгообмін**, який є одним із джерел комплектування фондів публічних бібліотек області.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку книжкової продукції, що придбавається для поповнення бібліотечних фондів” від 05 липня 2019 року № 598-р бібліотека виконала великий обсяг робіт щодо обліку й розподілу літератури для публічних бібліотек області – **8 754 прим. на суму 1 058 488 грн 56 коп.**

Загалом **обмінним фондом** ЛОУНБ розподілено серед бібліотек регіону **16 792 прим. видань**, зокрема:

- за державною цільовою програмою (УІК) – 8 754 прим.;
- з інших джерел – 8 038 прим.:

Науково-методична та дослідна робота

▼ РОЗДІЛ IV Інформація для тих, хто в темі

Діяльність бібліотеки як обласного методичного центру спрямована на оперативне реагування на зміни та проблеми, які відбуваються в публічних бібліотеках області під час реформи децентралізації, подолання викликів, що постали в умовах роботи в карантинних обмеженнях. Цю лакуну закривали собою працівники відділу науково-методичної роботи.

БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ФАХІВЦІВ

Організація професійної освіти для бібліотекарів області – одне з ключових завдань обласної бібліотек як методичного центру.

У межах Обласної школи керівника для директорів публічних бібліотек регіону організували:

- Семінар “Публічні бібліотеки в період кризи”
- 2 онлайн-семінари з питань організації мережі публічних бібліотек у територіальних громадах за підсумками виборчого процесу
- Семінар-нарада – “Плануємо роботу публічної бібліотеки на 2021 рік”

У межах роботи з фахівцями методичних служб публічних бібліотек відбулися:

- Обласний семінар “Інша бібліотека: вийти за межі”
- 4 онлайн-наради з питань роботи в межах проекту “Дія. Цифрова освіта”

У межах навчання фахівців відділів комплектування та бібліографів області організували:

- 2 вебінари :Каталогізація інтернет-ресурсів”:
- 2 навчальних заняття “Бібліографічний опис. Класифікація документів за системою УДК”
- 3 заняття “Бібліотечні фонди. Шлях книги в бібліотеці”

Методичні консультації для інших фахівців області здійснювалися за багатьма темами та напрямками:

Допомога бібліотекам області всіх систем та відомств із питань використання програмних комплексів із автоматизації бібліотечної роботи. Підтримку від нас отримали Попаснянська ЦБС, Біловодська ЦБС, НБ ЛНУ ім. Тараса Шевченка.

Консультації з впровадження та використання УДК та бібліографічного опису отримали 12 бібліотек навчальних закладів Марківського району, шкільних бібліотек Старобільського району, сільських бібліотек області.

Провели консультації з роботи персонального кабінету бібліотеки в системі Українського інституту книги, що відбувалися межах державної Програми поповнення фондів публічних бібліотек. 19 бібліотек-учасниць програми здійснювали відбір книг у персональних кабінетах із допомогою фахівців ЛОУНБ.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ ТА ГРОМАДИ

Початок 2020 року для Регіонального тренінгового центру ЛОУНБ (далі – РТЦ) – досить класичний, та вже з березня заняття в Центрі змінюють формат із офлайнного на онлайнний. Незважаючи на всі труднощі, робота РТЦ 2020 року продуктивна, що засвідчують цифри нижче:

Усього провели:

- **24 тренінги** для бібліотекарів, які відвідали **209 фахівців**
- **55 тренінгів** для населення, які відвідали **244** мешканці регіону

Навчальний напрямок діяльності відпрацювали не лише ефективно, а й різноманітно:

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

неформальна освіта для бібліотекарів II

10 УЧАСНИКІВ

тренінгу «Як не згоріти на роботі»: тренінг із стресостійкості

УЧАСНИКІВ **30**

тренінгу «Що таке інклюзивна бібліотека»: навчання для керівників та методистів бібліотечних закладів

15 УЧАСНИКІВ

тренінгів "Новий український правопис: шість кіл адаптації"

УЧАСНИКИ

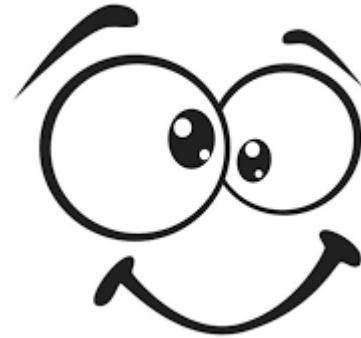
4

Медіашколи "BrainPark"

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ: 116

Тут могло би бути щось
ще, але рік раптово
скінчився,
не зважаючи на
додатковий день
у лютому

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, ПОРАДИ ТА ПУБЛІКАЦІЇ

2020 рік змусив нас переходити до онлайнного формату роботи. Тож, виникла необхідність створювати рекомендації та поради, щоб навчити колег якісно працювати в новому режимі. Звісно, ці письмові консультаційні матеріали стосувалися й інших тем. Отже, протягом 2020 року було створили **9 методичних рекомендацій та порад:**

- “Система моніторингу базової мережі публічних бібліотек України ЕСMaP: методичні рекомендації для бібліотек області”
- “Працюємо онлайн: прості кроки до переформатування професійної роботи: Методичні поради щодо використання платформи Zoom для бібліотекарів публічних бібліотек”
- “Соціально-економічна цінність бібліотек: методичні рекомендації для керівників бібліотек”
- “Онлайнві посиденьки: як організувати захід онлайн: методичні поради для бібліотечних фахівців”
- “Людина – не діагноз, або Як взаємодіяти із людьми з ментальними порушеннями: методичні поради для бібліотекарів відділів обслуговування”
- “Антиплагіатор: як виявити плагіат у тексті та зупинити його розповсюдження. Методичні поради”
- “Облік віртуальних користувачів та форм роботи онлайн у публічній бібліотеці: методичні поради”
- Методичні рекомендації “Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу”
- Методичні рекомендації щодо планування роботи публічних бібліотек на 2021 рік.

Фахові публікації ЛОУНБ у звітному періоді складають:

- Інформаційний дайджест “Бібліотеки Луганщини в цифрах і фактах за 2019 рік”
- 18 аналітичних та новинних інформацій про методичну роботу
- Бюлетень Луганського обласного відділення УБА №3/ 2020
- 2 статті у фахових виданнях від фахівців ЛОУНБ: “(Не) віртуальний мітап: бібліотека у вимірі інклюзивних інформаційних технологій” (журнал “Бібліотечна планета”, №1, 2020 рік); “Що зробила бібліотека зі Старобільська, щоб позбутися комплексів і минулого” (публікація на культурно-видавничій платформі “Читомо”).

МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК ОБЛАСТІ

Виїзна методична допомога із зрозумілих причин скоротилася. Та методистам вдалося приділити увагу бібліотекарям, що працюють близько до лінії зіткнення. Виїхали з консультаціями на місця лише в публічні бібліотеки м. Щастя та тренінгами з неформальної освіти для громади та бібліотекарів у м. Золоте, смт Станиця Луганська та с. Трьохізбенка.

Окрім цього, моніторинг діяльності бібліотек здійснювався дистанційно. За результатами – створили 4 аналітичні матеріали:

- “Бібліотеки Луганщини в умовах карантину”
- “Населення Луганщини обізнане в “Дії”? Результати опитування”
- “Бібліотеки працюють як цифрові хаби, але приховуються?”
- “Бібліотеки, зміни і трохи моніторингової терапії” (Результати моніторингу оптимізації мережі бібліотек та бібліотечних послуг)

2020 року в партнерстві з ВГО “Українська бібліотечна асоціація” та її Луганським обласним осередком ЛОУНБ долучилася до проєкту **“Спроможні бібліотеки сприяють досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року”**. Проєкт спрямовано на розвиток 10 прифронтових громад Луганської та Донецької областей та мав мету – розвиток публічних бібліотек цільових громад як креативних просторів та розробку нових бібліотечних послуг.

Із Луганської області в проєкті взяли участь колеги з м. Попасна, смт Новоайдар, смт Станиця Луганська, м. Лисичанськ та смт Троїцьке. Бібліотекарі з цих 5 публічних бібліотек прокачали свої знання та навички з розроблення стратегій розвитку бібліотек та організації нових креативних послуг на спеціальних тренінгах. Фахівці ЛОУНБ працювали в проєкті як експерти та тренери.

2020 року постало питання комплексної оцінки стану обслуговування користувачів ЛОУНБ та стратегічного планування подальшого розширення/трансформації дозвіллевих послуг для мешканців громади.

З цією метою провели соціологічне дослідження **“Луганська обласна універсальна наукова бібліотека як центр змістовного дозвілля населення”** з застосуванням таких методів, як: анкетування, глибинні інтерв’ю, світове кафе та фокус-групи. За результатами дослідження, враховуючи побажання населення м. Старобільськ, розроблені рекомендації для бібліотекарів ЛОУНБ задля залучення більшої аудиторії до участі в діяльності бібліотеки. Аналітична довідка та публікація результатів дослідження [тут](#).

Цікава проєктна діяльність,

або Як ми заробляли гроші, авторитет і досвід.

▼ РОЗДІЛ V

Інформація для наявних та потенційних партнерів

Проєктна діяльність стає важливою складовою частиною роботи будь-якого закладу культури. Не минула ця робота і обласну книгозбірню. Тож, 2020-й, як і усі попередні роки, був насичений пошуками партнерів, нетривіальних ідей та додатково фінансування на їхнє втілення. Нижче про деякі найзначущі проєктні атракції.

ДІЯ. ЦИФРОВА ОСВІТА

Минулого року українські бібліотеки в особі ВГО “Українська бібліотечна асоціація” стали ключовими партнерами Міністерства цифрової трансформації в реалізації національного проєкту “Дія. Цифрова освіта”. ЛОУНБ одразу ж включилася до цієї роботи і як заклад, що обслуговує користувачів, і як методичний центр для публічних бібліотек регіону.

Для мешканців громади в межах проєкту:

- провели 7 презентацій проєкту, які відвідали 113 жителів
- відбулося 4 вуличні акції, до яких залучили 96 осіб
- інформаційні розсилки отримували 60 абонентів
- організували 37 занять (індивідуальних та групових), на яких навчалося 19 осіб
- надали 11 телефонних і онлайн-консультацій

Особливим попитом серед населення користувалися освітні серіали Мінцифри за темою “Базові цифрові навички” та “Гостьовий курс з мобільної грамотності «Смартфон для батьків»”.

Водночас ЛОУНБ взяла на себе роль координатора роботи мережі бібліотек-хабів проєкту. Щомісяця відбувалися наради / консультації / тренінги для методистів бібліотек області та безпосередньо тренерів проєкту

під загальною назвою “Цифрові дискусії”. Відділ науково-методичної роботи здійснював моніторинг діяльності бібліотек-хабів цифрової освіти в області, яких на кінець року налічується 73.

CODE CLUB UA

У цьому проєкті бібліотека працює з 2018 року і стала першим в області майданчиком всеукраїнського освітнього волонтерського проєкту з програмування для дітей 8-17 років, а з 2019-го координує всю мережу клубів кодування в регіоні – Code Club Луганщина.

У звітному періоді в межах цього проєкту вдалося:

- Провести марафон із кібербезпеки, хакатон із робототехніки, турнір із HTML|CSS у межах програми **Meet and Code**, що реалізується Ресурсним центром ГУРТ у партнерстві з Глобальною мережею TechSoup;
- Організувати обласну школу майбутніх менторів-волонтерів Code Club **Coach for Coaching** у межах конкурсної програми від краудфандингової платформи GoFundEd;
- Організувати серію річних занять у гібридному форматі (офлайн / онлайн) для дітей 9-16 років за напрямками Scratch, HTML|CSS, Python;
- Розробити та провести курси Code Club у Луганській ОУНБ для дітей 9-16 років за напрямками Scratch, HTML|CSS, Python;
- Провести серію онлайн-занять за літнім інтенсивом Code Club Луганщина;
- Здійснити перший онлайнвий ІТ Марафон для дітей 9-13 років за напрямками “Медіаграмотність/Кібербезпека”, “Блогерство”, “Minecraft”;
- Замахнутися та реалізувати другий онлайнвий ІТ Марафон для дітей 9-13 років за напрямками “Медіаграмотність/Кібербезпека”, “Блогерство”, “Minecraft”.

МИ – УКРАЇНЦІ. Я І ТИ!

Міжнародний проєкт у співараці з нашими партнерами та однодумцями – Львівською обласною бібліотекою для дітей, а також колегами з Польщі теж реалізується з 2018 року. Головна ідея – популяризація української літератури та мови серед української діаспори в Польщі. У звітному році бібліотекарі-філологи

ЛОУНБ провели серію тренінгів із культури українського мовлення “Мовознавчі ласощі”. Завдяки нашій методичній наполегливості до проєкту долучені також інші бібліотеки області (м. Кремінна, смт Новопокров)

PUBLIC LIBRARIES AS ACTIVE CITIZENS' HUBS

2020 року нам стало замало міжнародних зв'язків із Республікою Польща, і ми рушили на далі. Тож, у співпраці з ВГО “Українська бібліотечна асоціація” розпочали працювати у межах програми від Чорноморського регіону. За рік тут трапилося таке:

- Перемогли у конкурсі проєктних ідей Public Libraries as Active Citizens Hubs за підтримки Progress Foundation Romania в межах Black Sea Trust for Regional Cooperation (Чорноморського регіонального співробітництва);
- Відвідали навчальні вебінари для координаторів проєкту;
- Представляли Україну на міжнародній конференції Occupy Library;
- Презентували проєктну ідею – курс Minecraft Team серед учасників клубів програмування Code Club Луганщина;
- Залучили 500 доларів США на реалізацію ідеї;

INTERNATIONAL VISITOR LEADERSHIP PROGRAM (IVLP)

Ми рушили на інший континент. Через всесвітню пандемію участь у цій програмі стала доступнішою та насиченішою, адже всі активності перенесені в онлайн. Заразом через океан онлайнво перенісся і співробітник ЛОУНБ Сергій Летучий, який представляв Україну в програмі. За рік у межах проєкту відбулося:

- 9 онлайнвих зустрічей із американськими громадськими діячами
- презентація “Інклюзія в українських бібліотеках” (автор Сергій Летучий)
- участь у програмі “Золота зірка” для міжнародних відвідувачів-лідерів: святкування 30-ї річниці з дня прийняття Закону про американців з обмеженими можливостями, організованого спеціально для України Державним департаментом США.

ГОЛОС ЖІНКИ МАЄ СИЛУ 2020

Ініціатор проекту – громадська організація “Фундація прав людини”, а реалізується він за підтримки Інституту міжнародних культурних зв’язків ІФА та Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина в межах Програми з відновлення миру і діалогу для внутрішньо переміщених жінок.

Головною метою проекту є побудова діалогу внутрішньо переміщених жінок із громадами; підвищення професіоналізму лідерок місцевих громадських організацій в онлайн-правозахисті та блогерстві. Головний акцент проекту – виконання приписів Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека”.

Протягом шести місяців 50 амбасадорок з усієї країни, серед яких була і представниця нашої бібліотеки Анастасія Літашова, реалізують власні мініпроекти та долучаються до написання блогів за різними напрямками. Наш внесок у проект – організація тренінгів із гендеру для громад області. За час проекту **написали 110 блогів. Провели 3 тренінги.**

ЗАКАРБОВАНИЙ СХІД

Це проект – шана загиблим воїнам та добровольцям російсько-української війни. На сайті ЛОУНБ створено цифрову пам’ятку – уніфіковані відомості про загиблих воїнів, що народилися в Луганській області або ж проживали тут тривалий час.

Своєрідну книгу під назвою “Закарбований Схід” наразі продовжуємо укладати у співпраці з дослідниками Луганського обласного краєзнавчого музею, Луганського обласного центру народної творчості та працівниками публічних бібліотек області. Наразі книга містить інформацію про 145 загиблих, яку допомагає перевіряти на надійність громадська спілка “Луганська обласна спілка учасників бойових дій та волонтерів АТО”.

Проект започаткований 2017 року і триватиме, поки останній загиблий герой не буде закарбований в нашій пам’яті. А поки що проект виглядає [так](#)

Докладніше про усі інші проекти ЛОУНБ у цифрах і образах:

Позиціонування бібліотеки в громаді – невід’ємна частина культурної інфраструктури. Завдяки проєктній діяльності відділ спрямовує роботу на розвиток неформальної освіти та налагодження професійних і творчих зв’язків.

15

ЗАНЯТЬ

COACH FOR COACHING: ОБЛАСНА ШКОЛА
МАЙБУТНІХ МЕНТОРІВ-ВОЛОНТЕРІВ
CODE CLUB

16

УЧАСНИКІВ

6

ЗАНЯТЬ

MEET AND CODE РЕАЛІЗУЄТЬСЯ РЕСУРСНИМ
ЦЕНТРОМ ГУРТ, ЩО Є ПАРТНЕРОМ
ГЛОБАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ TECHSOUP

30

УЧАСНИКІВ

299

ЗАНЯТЬ

CODE CLUB ЛУГАНЩИНА ЗА
НАЦІОНАЛЬНИМ ВОЛОНТЕРСЬКИМ
ПРОЄКТОМ З ПРОГРАМУВАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

356

УЧАСНИКІВ

ЗБІЛЬШЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ
ЖІНОЧОГО ЛІДЕРСТВА

5

ЗАНЯТЬ

39

УЧАСНИКІВ

10

ВЕБІНАРІВ

PUBLIC LIBRARIES AS ACTIVE
CITIZENS' HUBS

1

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

МИ УКРАЇНЦІ. Я І ТИ

3

ЗАНЯТЬ

31

УЧАСНИК

АУРА МІСТА: ДОСЛІДНИЦЬКА
АРТРЕЗИДЕНЦІЯ

1

ВЕЧІРКА

50

УЧАСНИКІВ

ЗАКАРБОВАНИЙ СХІД

1 115

ПЕРЕГЛЯДІВ
СТОРІНКИ

145

ВОЇНІВ

110

БЛОГІВ

ГОЛОС ЖІНКИ МАЄ СИЛУ 2020

3

ТРЕНІНГИ

ПРОГРАМА МІЖНАРОДНИХ
ВІДВІДУВАЧІВ-ЛІДЕРІВ ВІД IVLP

9

ОНЛАЙН-ЗУСТРІЧЕЙ

У віртуальному середовищі,

або Як ми в 2016-му передбачили майбутнє.

▼ РОЗДІЛ VI Інформація для усіх землян та прибульців.

З 2016 року, коли наша бібліотека вимушена була переїхати із окупованого Луганська до Старобільська, основним своїм завданням ми вважали заявити про себе в інформаційному цифровому просторі. Незважаючи на відсутність приміщення, книг, ресурсів, фахівцям ЛОУНБ вдалося не лише зберегти обласний методичний центр для публічних бібліотек регіону, а й стати інноваційним майданчиком для змін у бібліотечній галузі та довести, що бібліотека – заклад, який виживає в будь-якому апокаліптичному сценарії. Взятий з того часу курс на віртуальне середовище і віддалені послуги повністю виправдав себе 2020 року, за що ми безмежно вдячні:

- керівництву Луганської області, що навчили нас бути;
- колегам-бібліотекарям з усієї країни, що розбудили в нас професійну лють;
- нашим користувачам, що указали нам шлях.

Донині інформаційна діяльність в інтернеті займає ліву частку роботи ЛОУНБ. І коли в березні звітного року увесь світ закрили на карантин, наші бібліотечні фахівці лише розім'яли м'язи та енергійно ринули у форс-мажорні обставини.

Результатом бійки стало наступне:

ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ GOOD LIBRARY В ІНТЕРНЕТІ

наповнення вебсайту

366

кількість публікацій
на сайті

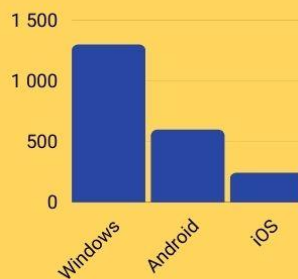

39 484

унікальних переглядів
за даними Google
Analytics

12 934

нових користувачів

пристрої перегляду

LIBRARY.LG.UA

ІНФОРМАЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ
GOOD LIBRARY
В ІНТЕРНЕТІ
наповнення Facebook

2 814

підписників
на сторінці

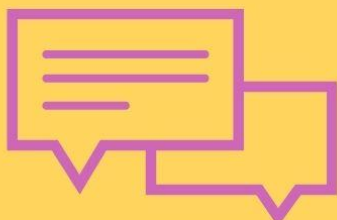

275 872

охоплення аудиторії

24 762

унікальних переглядів

334/255

коментарі/репостів

[FACEBOOK.COM/LUGOUNB](https://www.facebook.com/LUGOUNB)

ІНФОРМАЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ
GOOD LIBRARY
В ІНТЕРНЕТІ
наповнення Instagram

130

кількість дописів разом
зі сторіс

3 492

загальне охоплення

848
вподобання

78

перегляд профілю
через дописи

[INSTAGRAM.COM/LUGOUNB](https://www.instagram.com/lugounb)

Інформаційна
діяльність
Good library
в інтернеті
наповнення Telegram

47

дописів

9 492

унікальних перегляди

121

підписник

РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ GOOD LIBRARY

підготовка пресрелізів, запрошень, розробка макетів,
буклетів і статистичних матеріалів, макетування, робота
з графічними редакторами

19

РОЗСИЛКА
ПРЕСРЕЛІЗІВ,
ПРЕСАНОНСІВ,
СТАТЕЙ

СТВОРЕННЯ ВІДЕОРОЛІКІВ

16

ЗАГАЛОМ

4

ВІДЕООГЛЯДИ

308

ПІДГОТОВКА
НАОЧНОЇ РЕКЛАМИ:
ЗАГОЛОВКИ
ВИСТАВОК, РУБРИК,
ПРЕЗЕНТАЦІЇ У
ФОРМАТІ PDF, JPG,
PNG

1 322

ПІДГОТОВКА
НАОЧНОЇ
РЕКЛАМИ:
БУКЛЕТИ,
ФЛАСЕРИ, АФІШІ,
ПОСТЕРИ

Співпраця з інформаційними інтернет-ресурсами сприяє
формуванню позитивного іміджу Good library, засвідчує її
розвиток та популярність серед громади
Луганської області та всієї України.

Кадри вирішують усе,

або Як ми навчалися
протягом року.

▼ РОЗДІЛ VII Інформація для нас самих та для колег з усієї країни

Запорука успіху роботи ЛОУНБ – це люди. Станом на 01.01.2021 року роботу ЛОУНБ забезпечують 20 бібліотечних фахівців. Саме вони забезпечили виконання всього, що містять попередні 6 розділів звіту.

Окрім бібліотекарів, у наших лавах - 2 бухгалтери, 2 інженери, секретарка та 5 працівників господарсько-технічної служби. Саме ці люди забезпечили фахівцям ЛОУНБ безперебійну роботу комп'ютерної мережі, чистоту та комфортність робочих місць і фінансову стабільність закладу.

ПРОФЕСІЙНА САМООСВІТА ФАХІВЦІВ ЛОУНБ

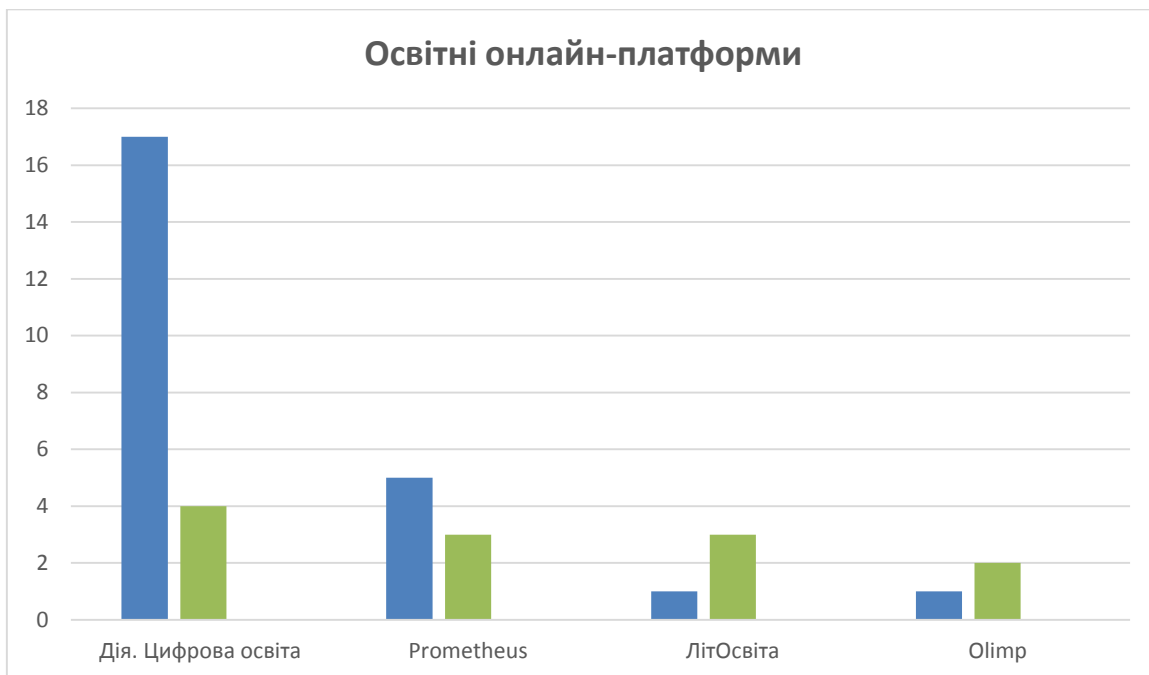
Задля сталого розвитку та отримання гідних результатів бібліотекарі ЛОУНБ невпинно навчалися, отримували нові навички, ділилися досвідом із колегами. Звісно, цього року майже все навчання проходило онлайн. Популярність освітніх онлайн-платформ виглядає так:

Кількість випускників курсів

1. Дія. Цифрова освіта – 4 людини
2. Літосвіта та Prometheus – по 3 людини
3. Olimp – 2 людини

Кількість курсів, охоплених випускниками

1. Дія. Цифрова освіта – 17 курсів
2. Prometheus – 5 курсів.
3. Літосвіта та Olimp – по 1 курсу

Синій – кількість опанованих курсів

Оливковий – кількість фахівців ЛОУНБ, які завершили навчання за цими курсами.

ФАХІВЦІ ЛОУНБ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ РІВНІ

2020 року фахівці бібліотеки гідно представляли регіон на Всеукраїнському та міжнародному рівнях:

- Провели тренінги на Всеукраїнській Зимовій школі молодих бібліотекарів УБА (с. Бабин, Івано-Франківська обл.): тренінги “Новий український правопис: шість кіл адаптації”, “Непісні пост пости”;
- Презентували на X Ювілейній міжнародній конференції “Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: орієнтири спів творення” (сміт Славське, Львівська область) навчальні проєкти: «“Брейнпарк” – школа для бібліотекарів» і методику імерсивної антилекції “Не ковбасою єдиною” (протиція радянським міфам);
- Презентували на Щорічній конференції “Українська бібліотечна асоціація – виклики, дії, рішення!” навчальну програму в межах проєкту “Public Libraries as Active Citizens’ Hubs” у межах донорської програми від Чорноморського регіону;
- Виступали на XI Львівському міжнародному бібліотечному форумі з темою “Маннергейм ментальний: перформанс на колесах”;
- Працювали як модератори на Всеукраїнському онлайн-форумі “Модель сучасної бібліотеки для ОТГ” ;
- Були спікерами та організаторами робочих секцій на звітно-виборчій конференції ВГО Українська бібліотечна асоціація.

ПРОФЕСІЙНА САМООСВІТА БІБЛІОТЕКАРІВ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Протягом року методисти ЛОУНБ спонукали до самоосвіти і колег із регіону: 308 бібліотечних фахівців області підвищили свою кваліфікацію на онлайн-курсах та онлайн-конференціях. З них – понад 200 осіб долучалися до вебінарів та коференцій ВГО “Українська бібліотечна асоціація”.

Серед відвіданих професійних навчальних заходів:

- Вебінар УБА “Культурні та креативні індустрії для бібліотекарів”;
- Тренінг “Бібліотечні послуги у розвитку громад” в межах проекту “Спроможні бібліотеки сприяють досягненню цілей сталого розвитку ООН до 2030 року»”;
- Онлайн-конференція “Бібліотека в умовах пандемії COVID-19”;
- Онлайн-презентація моделі “Чотири простори бібліотеки”;
- Щорічна онлайн-конференція ВГО УБА “Виклики, дії, рішення!”;
- Вебінар “Навички стресостійкості для бібліотекарів”;
- Вебінар “Як бібліотеки згуртовують громаду під час карантину”;
- Вебінар “Управління конфліктами у бібліотеках”.

Перелік найпопулярніших освітніх онлайн-платформ, якими скористалися бібліотечні фахівці області у 2020 році виглядає так (від найпопулярнішої до найменш популярних):

1. “Дія.Цифрова освіта”
2. ВУМ (Вільний університет майждану)
3. PROMETHEUS
4. “ВИЩЕ”
5. EdEra.
6. ЛітОсвіта
7. Olimp

ВИСНОВКИ. ЧИМ ВІДЗНАЧИВСЯ 2020 РІК

Ми оцінили особливості, переваги та недоліки онлайн-роботи. Концентрувалися на неформальній освіті для колег та для власного розвитку. Приміряли нові ролі, порівнювали уявлення про роботу бібліотеки загалом, аналізували дійсність. Налаштовані на розширення та зміни форматів.

Ми навчилися цінувати:

- свіже повітря та відкриті посмішки;
- живе спілкування;
- командну роботу.

Ми скучили:

- за подорожами, а в межах роботи – відрядженнями;
- за галасом у бібліотеці.

Ми оволоділи:

- новими технічними ресурсами;
- навичками знаходити вихід зі складних ситуацій.

the
end